

[Holger Eriksen.]

som tjenestemænd, men på samme måde som de ville blive behandlet, hvis de var ansat i private virksomheder, hvilket vil sige, at man lader dem gå, når der ikke er arbejde til dem, og frigør sig for dem ved afskedigelse, hvis man kommer til det resultat, at de ikke er så dygtige, som man forventede.

Det er vel til en vis grad på baggrund af ønskeligheden af i vid udstrækning at bevare tjenestemandsbegrebet, man må se den stilling, der er taget til pensionsordningen. En for længst afdød socialminister sagde engang: tjenestemandspensioneringen har fanden skabt. Jeg er ikke helt uenig med ham. Med tjenestemandspensioneringen satte man et skel i befolkningen, der har skabt meget ondt blod. Selv efter at folkepensioneringen er gennemført, sammenligner man og spørger: hvorfor skal den tjenestemand, der har udført omtrent tilsvarende arbejde som jeg selv, have så meget i pension, medens jeg skal nøjes med et betydelig mindre beløb? De stadig mere tyngende pensionsudgifter, der udredes så vel af stat og kommuner som andre steder, hvor man pristalsregulerer pensionen, giver også anledning til bekymring. Det sidste kan man dog til en vis grad lade ligge, for så vidt som det er selvskabt plage. Hvis man i sin tid på aktuarmæssig basis og under hensyntagen til det stadig stigende reguleringstillæg på de årlige driftsbudgetter havde opført, hvad der måtte henlægges for at imødegå den fremtidige pensionsudgift, ville udgifterne på nuværende tidspunkt naturligvis ikke have været så tyngende, som de er.

Hvad angår det første, er jeg imidlertid ikke i tvivl om, at en meget stor del af befolkningen havde ventet, at når folkepensioneringen blev gennemført, ville man ophæve pensionsordningen for nyansatte tjenestemænd, idet ingen naturligvis tænkte på at røre ved dem, der allerede havde erhvervet pensionsret. Det ville ganske vist give visse vanskeligheder, idet man af grunde, jeg senere skal anføre, ville komme til at betale de nyansatte en højere løn, end man måtte betale dem, der havde pensionsret. Den vanskelighed kunne vel overvindes, men betydelig tungere vejede det synspunkt, der blev fremført fra tjene-

stemandside, at af de såkaldte tjenestemandsgoder er der stort set ikke andre end pensionsordningen tilbage, ikke således at forstå, at man har mistet goder, men således, at de, der er beskæftiget i private virksomheder, efterhånden har opnået tilsvarende. Hvis pensionsordningen skulle ophæves, var der så lidt tilbage af tjenestemandsbegrebet, at tjenestemændene måtte hævede, at det ikke mere eksisterede. Hvis man altså ville bevare tjenestemandsbegrebet, måtte man også bevare pensioneringen, og derfor valgte man den vej i stedet at reformere pensionsordningen eller, om man hellere vil, at fjerne dens værste vildskud.

Det, der sker, er følgende ændringer: det pensionsbidrag, der skal ydes af tjenestemænd, sættes op til 4 pct. af bruttolønnen. Der skal i fremtiden først gives fuld pension ved det 67. år; man kan ikke opnå afsked uden lægeattest, før man er fyldt 67 år. Pensionsskalaen ændres i nedadgående retning. Den del af bruttolønnen, hvoraf pensionen beregnes, skal kun for de første 4 000 kr. tages af det fulde bruttobeløb, derefter vil der ske et progressivt fradrag. Enkepensionen reduceres, men til gengæld forøges børnepensionen stærkt, og endelig skabes der mulighed for, at de, der pensioneres efter de nye regler, fra det tidspunkt, da de er fyldt 67 år, kan få udbetalt folkepensionens mindstebeløb.

Hvad det højere pensionsbidrag angår, kan der kun opstilles formodninger om, hvor stor en procentdel af pensionsydelsen det dækker. Det vil afhænge af, hvor meget vedkommende er avanceret i graderne inden pensioneringen, og navnlig vil det være afhængigt af, hvorledes prisudviklingen bliver. Stiger priset, vil staten komme til at betale forholdsvis mere, end tilfældet ville blive efter lovforslaget, men til gengæld også betale med kroner, der er mindre værd, medens en sænkning af prisniveauet vil medføre, at staten kommer til at betale forholdsvis færre kroner, men til gengæld kroner af en højere værdi. Til oplysning for dem, der er optaget af at udregne, hvor stor en procentdel tjenestemændene selv betaler, er der dog grund til at anføre, at man ikke skal regne med hele pensionen, men kun forskellen på folkepensionens maksimumsbeløb og pensionen plus folkepensionens mindstebeløb.